

Jagoda Zamoda

ISISANI IZ VREMENA

(pjesme izabrala Ana Horvat)

Nevenka Macolić: SLIKA U SPOMENARU

Jagoda Zamoda / ISISANI IZ VREMENA

HRVATSKA LJUBAVNA LIRIKA u izboru Ane Horvat

**nakladnik
VERGL**

**za nakladnika
Zvonko Novosel**

**urednica
Ana Horvat**

2010.

Jagoda Zamoda

ISISANI IZ VREMENA

(pjesme izabrala Ana Horvat)

Nevenka Macolić: SLIKA U SPOMENARU

PJESMA KOJU NE ŽELIM DOVRŠITI

U kući od kartona,
na komadiću livade,
s kriškom prostora u džepu

Ili u kugli
ručnom radu gmčara,
u ljupkoj sobici na vidikovcu,
u odbačenoj kanti za benzin

Ma, u paukovoju mreži
pripremit ću ti ležaj,
u izresku iz novina,
u školjci desnog uha

Čuvat ću te kao zjenicu
kao nebo u zalazak sunca
kao riječ bez koje se ne može

Isisani iz vremena
izrezani iz prostora
s mladošću u krvi
tko će nam stati na kraj

LICE

Odjedanput zabljesnu me želatina na tvome dlanu. Razgledam je — a to moje lice pažljivo vijuga po tvome dlanu. Ne mogu odvojiti oči od moga lica na tvome dlanu. Rastvaraš dlan; zatvaraš dlan. Uzimam li — ili ne uzimam? Koliko dajem? Koju knjigu mijenjam za nj? A ako ruke opereš, obrišeš dlan čistim ručnikom, oslobodiš se? Ne prodaješ za novac. Ne prodaješ za riječ; na riječ. Ne poklanjaš. Na trenutak u oku svog sam lica na tvome dlanu. Za kratka ljeta, pacifičke noći.

STAN

Topao i siguran ležaj. Spilja kao ljudsko boravište. Granje isplesti na onoj strani s koje puše vjetar. Po spiljama svoje domovine. S pogodnim vrstama kamena i tla. Stupove i kipove oblikovati u živoj stijeni. Da bude zaštićena dragocjena vatra. Usječeno u obronke, između vatre i kamene stijene, u pjeskovitu predjelu. Dočekuješ me širokim osmijehom ne zatomićući suze.

JA (I):

»Ali ti samo slegneš ramenima
izgovarajući sve svoje riječi
ležerno, lagano, nenametljivo,
ispijajući usput svoju čašicu konjaka
koju sam bila stavila na stolčić kod telefona,
pa zatim časak gledaš iznenađeno
kako sam ti se naglo zasmijala u lice,
lijevom rukom šarajući po zraku
figure koje bi da poprate nerečene riječi,
a desnom oslonjena o vlastiti bok,
te se uozbiljiš pažljivo promatrajući
sad moj ironični smiješak
sad nabrane mi obrve i grčevito zategnutu kožu lica,
prateći svaki pokret moje ruke,
mojih ramena, prsta, brade ili glave
kao da me vidiš prvi put u životu,
pa se onda zbunjeno trgneš,
preneš kano iza sna,
makinalno prelazeći nadlanicom preko čela,
i kao prestrašen ustukneš
i digneš glavu i opet se zabaljiš u mene
kako sjedim na kauču glave zarivene u ruke,
u krilo.

Ja to ne primjećujem,
ja sve to tako ne primjećujem,
ali ti si okrenut mi licem,
gledaš kako se smijem,

kako klimam glavom i objašnjavam
nešto veoma važno
pomažući se i pokretima ruku,
kako otvaram ladice, sad jednu, sad drugu,
poluokrenuta prema tebi,
ostavljajući u staklu blijedu sliku,
zapravo sliku uvojaka koji nekontrolirano strše,
i kako zatim zastajem
i dajem sebi vremena
da o još nečemu razmislim
usput raspremajući stol,
a onda se, ruku podignutih u visinu pojasa
s namjerom da završim postavljanje stolica uz stol
— smijem zajedno s tobom,
ponavljajući pred tobom
pokrete neke igre, nekog plesa,
ili neke improvizirane kratke koreografske priče,
neke pokrete uzastopnog nekog posla,
baratanja nekim predmetima,
snažnim zamasima ruku,
ritmičkim i u skladu s izmjenama koraka,
premda, naravno, ja sve to ne vidim,
a stvarno me veseli.
Nehotice namrštena pokazujem ti gdje u našoj knjizi
mora biti unesen ulomak koji se odnosi na sliku
koja visi u predsoblju
i kako bi trebalo razmjestiti kauč, komodu i ogledalo,

uvjeravajući te da su moji prijedlozi najpraktičniji,
najefektniji, gledana stalno pažljivo,
gledana još sasvim kratko,
napuštam zatim sobu, govoriš mi iz sobe
nešto blago, strpljivo i uporno,
a ja se ljutnem na to
i zajapureno se vratim
i ostanem stajati kod telefona
i onda se prignem i okrenem i namjestim stolčić;
primjećuješ da su mi oči stisnute,
da prijekomo ponavljam riječ po riječ,
da povremeno nestrljivo zgrčim i opustim lijevu šaku,
blago zatresem kosom i koraknem prema tebi
a zatim se izmaknem
sliježući karakteristično ramenima,
šireći dlanove i osmjehujući se bez riječi,
pomirljivo, gledajući naizmjenice u tebe i kroz prozor.
Otvaram onda vrata od verande
i sagnuta okrećem se prema tebi
i teatralno uzdahnem
a zatim žumo unesem kutiju u sobu
ostavljajući je otvorenu i ne vadeći ništa iz nje.
Smijuckajući se zaustavim pred tobom,
vidiš da mi je nelagodno
i da te ispitljivo pogledavam
i počnem zatim govoriti o jednom
pa onda o drugom
kao da zaobilazim,

načas zamagljena pogleda,
i nikako da se odlučim
za ono što odista želim reći, pitati, upozoriti
ili čemu se želim oduprijeti.
Pridem ti oklijevajući,
vjerojatno smiješeći se,
vjerojatno ne ustručavajući se da ti gledam ravno u oči,
što ja ne znam, što ja ne vidim, što ja tako ne vidim.
Širim ruke i šapućem ti nekoliko riječi;
stojim i gledam jogunasto.
Ne usuđuješ se pokazati mi svoja platna.
Tiho ti se smijem cijelim svojim širokim licem.«

OSJEĆAJ SREĆE

Nosila sam samo jednu knjigu. I za tebe i za sebe. Bilo je teško osloboditi se osjećaja sreće. A samo jednu jedincatu, samo jednu knjigu, kažem ti.

Zatim se počelo drugačije govoriti i graditi kuće po drugačijim nacrtima. Nosila sam samo jednu knjigu i onda nisam nosila ništa više. Kako se osloboditi tog osjećaja sreće.

SAMOĆA

Postojano polje. Kome je ono bilo potrebno?
Tebi, meni — ili nekom trećem?
Postepeno isušivanje, bezobzimo krčenje, doba
naseljavanja, doba posjedovanja zemlje.
Postojano polje. Daleko na sjeveru i najjužnije
što se moglo prodrijeti. Nije se micalo s mjesta.
Nije odlazilo s tobom. Nije ostajalo sa mnom.

LIJEPO VRIJEME I KRAJ TJEDNA

lijepo vrijeme i kraj tjedna
da te netko razumije, poštuje i voli
voljeti i biti voljen
zadovoljnost samim sobom
da bude lijepo vrijeme
voljeti i biti voljen; pomoći nemoćnima
nema definicije sreće
ne zna se
što dolaze praznici
netko s kime dijeliš tugu i radost
nije sretna
uspjeh u školi, u društvu, obitelji i s prijateljem
dobri odnosi s roditeljima, prijateljima
poštovanje
položiti ispite i zaposliti se
trenutni i trajniji užici
biti kod kuće (u Kutini) s voljenom osobom
dobro se provoditi
dobar dan, pa i takva večer
još je nema
naći nešto na ulici
pogledati u vas
sreća nije trenutna
da ti započeto ide od ruke
diploma
ne može se opisati
nema razloga za veselje

sloboda
sjaj sunca na prozoru učionice
zdravije i ljubav
ništa
imati sve (ne u materijalnom pogledu)
ne zna
nešto neodređeno; lako se nađe, a još lakše izgubi
nije baš previše sretan
voljeti i biti voljen
dobro proći u školi
ono nemoguće
ispunjenje želja
dobiti četvorku iz sociologije
zadovoljstvo
lijep dan
položiti ispite i otići u Italiju
ljubav, dečko
lijepo vrijeme
lijepo vrijeme
provesti praznike u prirodi
ljubav
kad te netko razumije
recimo, misliti na jedan pogled
ništa

MOJI NOKTI

Moju kosu s uvojcima — i bez uvojaka. Ton bez njege — i s njegom. Nos. Glas. Sluh. Jaknu vunenu, jaknu pamučnu, jaknu od umjetne kože. Moj pokret tijelom kao da ću otići. Moju kretnju rukom kao da ću se zaustaviti. Kao da ću objasniti. Moje lice u ogledalu, pred ogledalom, iza ogledala. I prije nego što sam dolazila. I prije nego što sam čitala. I prije nego što sam otputovala. Moje ispucane nokte na rukama. Moje bore na čelu, oko očiju. Moj smijeh. Moju strpljivost, strpljivost, strpljivost. Prepoznati se može. Može se prepoznati. Može se i ne voljeti.

JUTRO

Jutro — kao i svako drugo. Upućuješ me na onu stranu koja vodi iz doline. Vjerujem ti, izlazim iz uskog prolaza između zabjelasanih stijena, gledaš me jutro. Zagledaš me dobro, jutro, i biraš, po samo sebi znanim regulama, još nešto iz mene.

Čupkaš mi trepavice, odlamaš nos, otkidaš prste lijeve ruke. Gledaš me ravno u oči, između redaka, premještaš se, i sada si između sebe i mene, sada još samo malko voliš gledati a onda mahneš nehajno il' nečujno rukom (na pozdrav? ili zbog rezignacije?) i okreneš mi leđa, brid brid, okreneš stranicu, i listaš dalje, dalje, dalje. Što dalje od mene. Jutro.

GNJEV

Zašto nije ispalo drugačije? Zašto nije moglo biti drugačije? Nisam li zaslužila nešto drugo, nekako drugačije, pažljivije postupanje, odgovornije odnošenje, raznovrsnije životinje, ljepši način?

Nisam li (ipak) mogla nešto drugo?

Otvirati i zatvarati jednu te istu; nanovo vraćati se jednoj te istoj; osuđena na jednu te istu. Govoriti o jednoj te istoj.

Zaludna li gnjeva, neozbiljnih li pritužbi!
Nisam li zavrijedila neku drugu knjigu.
Nisam li?

ERRATA

Žao mi je zbog ispravaka. Mislim da ćeš ipak sve razumjeti. Nisam ti željela otežati posao. Nikad se ne zna dokle se može pasti; nikad se ne zna u kakvu se rečenicu može zaći! Nadam se da ćeš se uspjeti snaći.

Žao mi je zbog ispravaka i zbog ispravljenih ispravaka i — zbog tebe. Na prvi pogled sve se doima nerazumno išarano, bolesno ispremiješano, glupo nabacano. Nisam mogla drugačije. Nisam smjela drukčije.

Vjerujem da ćeš točno razaznati kamo što pripada, kojim redoslijedom dolazi, s kojim je zarezom u društvu.

Pazi na crtice! Nije greška. Pazi na dvotočje!
Nema pogreške. Ne diraj u magijsku formulu!
Ne diraj u moje kružnice!

Nastojat ću ubuduće smanjiti broj ispravaka.
(Nemoj slučajno ispravljati gdje nije ispravljano.)
Nemoj slučajno ispravljati moje ispravke.
Pobrinut ću se da ti više ne zadajem takve brige.
(Tko da mi povjeruje.)

Ah, nije mi žao zbog ispravaka ... Mislim da ćeš ipak sve razumjeti.

Bilješka o pjesnikinji

Jagoda Zamoda

Pjesnikinja i prozna spisateljica, rođena 1954. u Varaždinu. Studirala na *Filozofskom fakultetu* u Zagrebu.

Uvrštena u mnoge antologije hrvatskog pjesništva i dobitnica nekoliko važnih književnih nagrada.

Pjesme su joj prevedene na desetak jezika.

Radi (kao novinarka i urednica tjednika *Gloria*) i živi u Zagrebu.

Objavljena pjesnička djela:

Kresni nječju (pj. u pr.), Zagreb, Beograd, 1978.;

Knjiženstvo van sebe, Zagreb, 1981.;

Kaseta 'evo; - ta!', Osijek, 1986.;

Kao da sam tu živjela, Rijeka, 1987.;

Osjećaj sreće (pj. u pr.), Zagreb, 1987.;

Izabrane pjesme, Varaždin, 1996.;

Knjiga utjeha, Zagreb, 1999.;

*U trećem licu (pj. u pr.), /koautor I. Zamoda/,
Varaždin, 1999.;*
Ne dam ti se zapamtiti, Zagreb, 2004;
Moj glas ili Uživo: izabrane pjesme, Zagreb, 2005.

Kazalo

PJESMA KOJU NE ŽELIM DOVRŠITI	7
LICE	8
STAN	9
JA (I):	10
OSJEĆAJ SREĆE	14
SAMOĆA	15
LIJEPO VRIJEME I KRAJ TJEDNA	16
MOJI NOKTI	18
JUTRO	19
GNJEV	20
ERRATA	21
Bilješka o pjesnikinji	22

**Jagoda Zamoda
ISISANI IZ VREMENA**

(pjesme izabrala Ana Horvat)

www.pjesnici-ane-horvat.net
HRVATSKA LJUBAVNA LIRIKA

nakladnik
VERGL d.o.o.
Zagreb, Trpimirova 7

za nakladnika
Zvonko Novosel

urednica
Ana Horvat

vinjeta
Nevenka Macolić

tehnički urednik
Aleksandar Dragosavljević

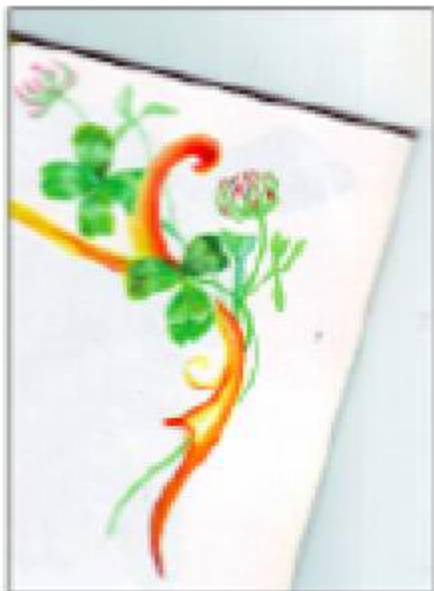
korektura
Asja Petrović

e-mail
anahorvat16@gmail.com

copyright © Ana Horvat i Nevenka Macolić

ISBN 978-953-7725-46-4

A **H**orvat
S **P**oetry

